

Svedmyra

Gammelbyns ålderdomshem 1938. Foto Stockholms stadsmuseum.

Svedmyra har sitt ursprung i Svinmyran, namnet på ett torp som i början av 1700-talet var beläget inom den nuvarande stadsdelen Tallkrogen. Svedmyra byggdes ut med småstugor med början åren 1931–33. Planeringen av småstugeområden som Svedmyra var en del i stadens målsättning att bekämpa bostadsbristen och skapa fler egna hem i Stockholms närförorter.

Efter första världskriget steg byggnadskostnaderna kraftigt. Det var mycket svårt för en vanlig familj att få ihop till den kontantinsats som krävdes för att förverkliga ett eget hem. Småstugan var ett alternativ som staden erbjöd de familjer som inte kunde betala kontantinsatsen, men som väl kunde bidra med eget arbete i husbygget.

Självbyggaren gavs ett fördelaktigt lån på större delen av kostnaden och betalade sedan resten i form av eget arbete. Staden stod för organisation samt tillhandahöll genom Småstugebyrån både instruktionshjälp och tillgång till byggnadsmaterial. I bygandet användes monteringsfärdigt mate-

rial. Väggar och takstolar lyftes på plats i stora element för att minska kostnaderna och göra bygandet mer rationellt.

Något indragna från gatorna ligger de enkla en- och tvåvåningsstugorna på rad efter varandra. Till Svedmyras tidiga småstugekaraktär hör trähusfasadernas locklistpaneler och takens röda lertegel men även en viss variation i utformningen av detaljer. Trädgårdarna bildar gröna stråk genom kvarteren. Områdets östra del kompletterades under 1950-talet med ädelputsade småstugor i dämpade gråtoner.

Ålderdomshemmet Gammelbyn stod klart 1930 och fem år senare invigdes Stureby vårdhem. Redan 1923 beslutades att Gammelbyn skulle uppföras till 400-årsminnet av Gustav Vasas intåg i Stockholm. Som mest bodde här ca 1000 pensionärer, patienter och andra försörjningstagare. De senare skulle efter bästa förmåga arbeta i köket eller i tvätten, med snickeri, skomakeri etc.

Tunnelbanestation Svedmyra invigdes 1951.